

काङ्गड़ा लाहौलं च हिमाचलस्य गौरवं वर्धितवन्तौ, आउटलुक-ट्रैवलर- अवार्डस- २०२३ इत्यस्मिन् पुरस्कारं प्राप्तवन्तौ

१२ दिसम्बर- दिनाङ्के सोशल- मीडिया- प्रभावीव्यक्तित्वैः सह संवादं करिष्यति अभिनेत्री कङ्गनारणौत,

श्रीशाहः -विकासेन सह उत्तराखण्डं दिव्यशक्तियुक्तं राज्यमपि अस्ति

एकादृष्टिः

मानवाधिकार-दिवसः

विश्व मानवाधिकार दिवस

डॉ नरेन्द्रराणा सिरमौरः ।

डॉ नरेन्द्रराणा सिरमौरः । मानवाधिकार-दिवसः प्रतिवर्षं दिसम्बरमासस्य १० दिनाङ्के सम्पूर्णं विश्वे आचर्यते । संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य महासभायाः १० दिसम्बर १९४८ तमे वर्षे मानवाधिकारस्य प्रथमा वैश्विकघोषणा, नूतनसंयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य प्रथमासु प्रमुखासु उपलब्धिषु अन्यतमस्य मानवाधिकारस्य सार्वत्रिकघोषणायां स्वीकरणस्य घोषणायाश्च सम्मानार्थं एषा तिथिः चयनिता । मानवाधिकारदिवसस्य स्थापना औपचारिकरूपेण महासभायाः ३१७ तमे पूर्णसभायां ४ दिसम्बर १९५० तमे वर्षे अभवत्, यदा महासभायाः ४२३ तमा संगोष्ठी संजाता, यस्यां सर्वेषां सदस्यराज्यानाम् अन्येषां च इच्छुकसङ्गठनानां दिवसस्य पालनाय आमन्त्रणं कृतम् । सामान्यतया अस्मिन् दिने उच्चस्तरीयराजनैतिकसम्मेलनानि सभाः च मानवाधिकारविषयेषु सम्बद्धाः सांस्कृतिककार्यक्रमाः प्रदर्शनयश्च भवन्ति । एतदतिरिक्तं परम्परागतरूपेण १० दिसम्बर दिनाङ्के मानवाधिकारक्षेत्रे संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य पुरस्कारः, नोबेल शान्तिपुरस्कारः च प्रदत्तः भवति । मानवाधिकारक्षेत्रे सक्रियः बहवः सरकारी-गैर-सरकारी-संस्थाः अपि अस्य दिवसस्य स्मरणार्थं विशेष-कार्यक्रमानाम् आयोजनं कुर्वन्ति, तथैव बहवः नागरिक-सामाजिक-सङ्गठनानि अपि कार्यक्रमानाम् आयोजनं कुर्वन्ति । अवधेयं वर्तते यत् मानवाधिकारचिह्नम्, न्यूयॉर्कनगरे २३ सितम्बर २०११ तमे वर्षे स्वीकृतम् । २०२३ तमस्य वर्षस्य विषयः । मानवाधिकारदिवसस्य अस्मिन् वर्षे विषयः भविष्यपर्यन्तं मानवाधिकारसंस्कृतेः समावेशनं, स्थायित्वं च" इति वर्तते ।

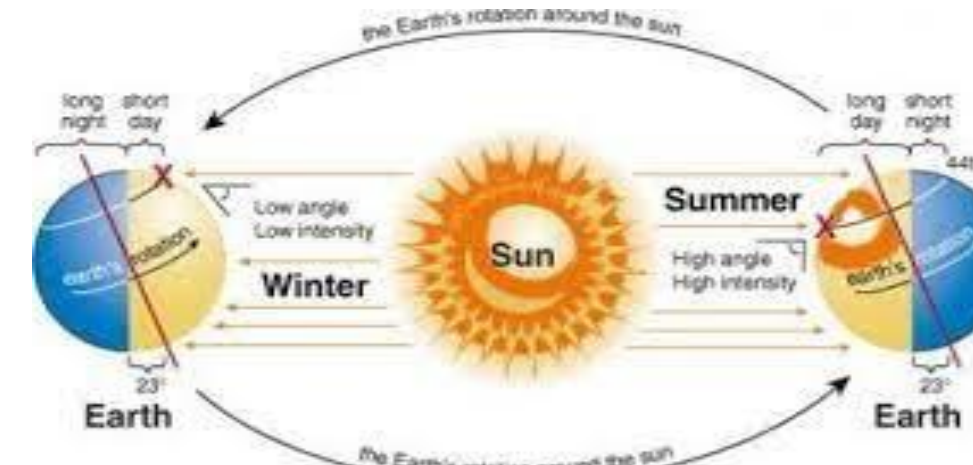
देशस्य केन्द्रप्रशासने प्रशासनस्य योजनासु च जनमानसस्य विश्वासो वर्तते-प्रधानमन्त्री

प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्र मोदिना उक्तं यत् विधानसभा निर्वाचनानां परिणामात् सिद्धम् अभवत् यत् देशस्य केन्द्रप्रशासने प्रशासनस्य योजनासु च जनमानसस्य विश्वासो वर्तते। दृश्यश्रव्य परान्तर्जालीय माध्यमेन विकसित भारत संकल्प यात्रायाः लाभार्थिन् सम्बोधयता तेनोक्तं यत् यात्रेयं देशस्य प्रत्येकं नागरिकाणां समीपं प्राप्तुं विनम्र प्रयासो वर्तते। प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् देशस्य प्रत्येकं निर्धनः वंचित-जनः तस्य कृते पूज्ययोग्यः स्तः। श्रीमोदिना नमो दीदी इत्यभियानस्य विषयेषु प्रोदीरितं यत् असौ अस्य देशस्य भगिन्यः नमो दीदी इत्यभियानेन स्वयं-साहाय्य-समूहानां च माध्यमेन लखपति दीदी इति निर्मातुमिच्छति। प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् विकसित भारत संकल्प यात्रा तान् जनान् प्रति प्राप्तुं एका सशक्त स्वरूपा अस्ति। ये प्रशासनस्य योजनाभ्यः वंचिताः जाताः। प्रधानमन्त्रिणा कथितं यत् यात्रावधौ सपाद-कोटितोप्यधिकाः जनाः "मोदी की गारन्टी" इति यानं सम्प्राप्तवन्तः। एतैः वाहनैः पंचत्रिंशत् लक्षतोप्यधिकानि आयुष्मान् स्वास्थ्य पत्राणि वितीर्णानि।

श्रीमोदिना भणितं यत् विभिन्न स्थानेषु "मोदी की गारन्टी" इति वाहनस्य भव्यस्वागतं अभवत् सहैव केषुचित् पंचायतेषु एतेषां वाहनानां स्वागतार्थं स्वागत- समितेरपि निर्माणं अपि जातम्। प्रधानमन्त्रिणा युवभिः स्वास्थ्ये, पोषणे, च ध्यानं प्रदातुं आग्रहं कृतवान्। अस्मिन्-अवसरे सूचना-प्रसारणमन्त्रिणा अनुराग सिंह ठाकुरेण उक्तं यत् विगतेषु केषुचित् सप्ताहेषु चतुःसहस्रतोप्यधिकेषु शिविरेषु विंशति-लक्षाधिकैककोटि यावत् जनाः उपस्थिताः आसन्। तेनोक्तं यत् यूनः अनया यात्रया प्रौद्योगिकीयमाध्यमेन अपि संलग्नाः भवन्ति अपि च भारतं विकसितराष्ट्रनिर्मातुंसंकल्प मपि स्वीकुर्वन्ति।

ऋतु-परिवर्तन-सूचकांके भारतं सप्तमं स्थानं भजते

भारतं संप्रत्यपि ऋतु-परिवर्तन-दिशि सर्वाधिकं प्रयासरतानां देशानां सूच्यां वर्तते। दुबईया वैश्विक जलवायु सम्मेलने दत्तांशानुसारम्, भारतं नैरन्तर्येण पञ्च वर्षात् शीर्ष-दश-देशेषु एकमस्ति । ऋतु परिवर्तन सूचकांके कार्बनोत्सर्जनस्य न्यूनीकरणस्य विषये त्रिषष्टिः देशानाम् यूरोपीय संघस्य च प्रवासाणां आकलनं क्रियते। नवति प्रतिशतं ग्रीन हाउस वायुनां उत्सर्जनम् एतेषु देशेषु एव जायते। अस्मिन् सूचकांके चीनदेशः एकपञ्चाशत्तमे अपि च अमेरिकादेशः सप्त पञ्चाशत् तमे स्थाने स्तः।

"इन्फिनिटी फोरम' इत्येतस्य द्वितीय-संस्करण-समारोहे प्रधानमन्त्री

प्रधानमन्त्रिणा निगदितं यत् भारतस्य समग्र दैशिकोत्पादस्य सप्तदशमलव सप्तप्रतिशतं वृद्धिः विगतेषु दशवर्षेषु विहितानां परिवर्तनकारि - संशोधनानां परिणामो विद्यते। श्रीमोदी वक्तव्यमिदं गुजरातस्य राजधान्यां गांधीनगरे "इन्फिनिटी फोरम' इत्येतस्य द्वितीय-संस्करण-समारोहे कथितवान्। प्रधानमन्त्री प्रावोचत् यत् युव-प्रतिभाभिः राष्ट्रम् वैश्विक क्षमतायाः केन्द्रं जातम्। असी विगतेषु दशवर्षेषु विभिन्न क्षेत्रेषु जातायाः वृद्धेः चर्चा कुर्वन् भणितवान् यत् अद्य देशे सर्वाधिकं वैविध्यपरिपूर्णानि व्यापारिक-सौविध्यानि समुपलब्धानि सन्ति।

राष्ट्रियान्वेषणाभिकरणस्य कर्णाटक-महाराष्ट्रयोः चतुचत्वारिंशत्-स्थानेषु सहस्रान्वीक्षणम्

राष्ट्रियान्वेषणाभिकरणेन कर्णाटक-महाराष्ट्रयोः चतुचत्वारिंशत्-स्थानेषु सहस्रान्वीक्षणोपरान्तं आई.एस. आई. एस. इत्यस्य आतंकीसमूह-सम्बद्धस्य षड्यन्त्र-विषयस्य प्रकरणे महाराष्ट्रस्य पुणेनगरतः त्रयोदशजनाः निगडिताः। आतंकीविरोधिना अनेन अभिकरणेन महाराष्ट्रस्य कर्णाटकस्य च आरक्षि-दलने सह एतेषु स्थानेषु सहस्रान्वीक्षणम् कृतम्। चतुः चत्वारिंशत्-स्थलेषु अधिकारिभिः कर्णाटकस्य एकस्व स्थानस्य पुणेनगरस्य स्थानाद्वयस्य ठाणेग्रामीणस्य एकत्रिंशत्-स्थानस्य ठाणेनगरस्य नवदश, भयन्दरस्य एकस्य च स्थानेषु अन्वेषणं कृतम्। प्रकरणमिदम् प्रतिबन्धितस्य आतंकीसंघटनस्य अलकायदा-आई.एस.आई.एस. इत्यनयोः हिंसक-विचारपरम्परां आधृत्य आपराधिक षड्यन्त्रेण संयोजितमस्ति।

दिल्लीनगरे १० दिसम्बरतः १७ दिसम्बरपर्यन्तं पैरा खेलो इण्डिया इत्यस्य आयोजनम्

दिल्लीनगरे १० दिसम्बरतः १७ दिसम्बरपर्यन्तं पैरा खेलो इण्डिया इत्यस्य आयोजनं क्रियते। एतासु क्रीडासु देशस्य सर्वाः पैराक्रीडकाः भागं गृहीत्वा स्वप्रतिभां प्रदर्शयिष्यन्ति। आयुर्वेदविभागे कार्यं कुर्वन् सिरमौरमण्डलस्य पैराधावकः वीरेन्द्रसिंहः अपि तस्मिन् भागं ग्रहीतुं दिल्लीं प्रति प्रस्थितवान् । पूर्वं शिमला-नगरस्य रोहडू-नगरे आयोजिते अभ्यासशिविरे सः भागं गृहीतवान् । धावकः वीरेन्द्रः आशान्वितः अस्ति यत् सः एतेभ्यः क्रीडेभ्यः राज्यस्य कृते पदकं अवश्यमेव प्राप्स्यति। वीरेन्द्रः सिरमौरमण्डलस्य रेणुकाक्षेत्रस्य अस्ति, ततः पूर्वं सा अनेकासु स्पर्धासु भागं गृहीतवान् ।

सुभाषितम्

यद्यदाचरति श्रेष्ठः तत्तदेवेतरो जनः। स यत्प्रमाणं कुरुते लोकस्तदनुवर्तते।।

अर्थात्- श्रेष्ठ पुरुष जो-जो आचरण करते हैं, अन्य पुरुष भी उस- उस आचरण के अनुसार ही व्यवहार करते हैं, श्रेष्ठ पुरुष जो कुछ प्रमाणित कर देते हैं, लोक में उसका अनुसरण होने लगता है।

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

इस कार्य को भविष्य में निरन्तर बनाए रखने के लिए आप सभी के सहयोग की आवश्यकता है

वार्षिकसदस्ता- ३०१ ₹
पञ्चवार्षिकी सदस्यता- ११०० ₹
संरक्षकसदस्यता- ५१०० ₹
विज्ञापनसहयोगः(मासिक)- ५०० ₹

आधिक सहयोग हेतु हमारा यू.पी.ई कोड स्कैन करें

काङ्गडा लाहौलं च हिमाचलस्य गौरवं वर्धितवन्तौ, आउटलुक-ट्रैवलर- अवार्डस- २०२३ इत्यस्मिन् पुरस्कारं प्राप्तवन्तौ

हिमसंस्कृतवार्ता:- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

शुक्रवासरे नवदेहल्याम् आयोजिते आउटलुक-ट्रैवलर- अवार्डस- २०२३ समारोहे हिमाचलप्रदेशः प्रतिष्ठितपुरस्कारद्वयं प्राप्तवान्। अस्मिन् समारोहे मुख्यातिथिरूपेण मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखुः उपस्थितः आसीत्। अस्मिन् अवसरे सः विविधवर्गविजेतृभ्यः पुरस्कारं प्रदत्तवान्। हिमाचलप्रदेशः काङ्गडामण्डले बीड बिलिंगस्य सर्वोत्तमसाहसिक- पर्यटनगन्तव्यस्वर्णवर्गे, लाहौल- स्पीतिमण्डले स्पीतिकृते सर्वोत्तम- इको- पर्यटनगन्तव्य- स्वर्णवर्गे च पुरस्कारं प्राप्तवान्। हिमाचलप्रदेश- पर्यटन- विकासनिगमस्य अध्यक्षः रघुवीरसिंहबालिना एते पुरस्कारे प्राप्ते। अस्मिन् अवसरे मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखुः निवेशकान् हिमाचलस्य पर्यटनक्षेत्रे उदारतया निवेशं कर्तुं आह्वानं कृतवान्। पर्यटनपरियोजनानां शीघ्रं अनुमोदनं राज्यसर्वकारेण सुगमं करिष्यति इति सः अवदत्। हिमाचलं सर्वेषां ऋतुषु उपयुक्तं पर्यटनस्थलम् अस्ति। उपत्यकाः, हिमाच्छादिताः उपत्यकाः, हरितवनक्षेत्राणि, जलपिण्डाः, विलासपूर्णाः गृहवासाः च पर्यटकानाम् आकर्षणं कुर्वन्ति। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः पर्यटकानां यात्रानुभवं श्रेष्ठं कर्तुं प्रयतते, तदर्थं च उत्तमसुविधाः प्रदत्ताः सन्ति। विलासपूर्णानि गृहवासस्थानानि अपि विकसितानि भविष्यन्ति येन पर्यटकाः स्थानीयजीवनं, उपत्यकाश्च निकटतः अवलोकयितुं शक्नुवन्ति।

सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः नूतनानां पर्यटनस्थलानां विकासेन पर्यटनस्य आधारभूतसंरचनायाः सुदृढीकरणं कुर्वन् अस्ति। पर्यटकानां कृते आधुनिकसुविधाः प्रदाति येन ते अत्र अधिकं समयं व्यतीतुं शक्नुवन्ति तथा च राज्यस्य अर्थव्यवस्था वर्धते। राज्ये विमानसेवासुधारार्थं काङ्गडाविमानस्थानकस्य विस्तारेण सह सर्वेषु मण्डलमुख्यालयेषु हेलीपोर्ट-निर्माणं भविष्यति। सः अवदत् यत् प्रतिवर्षं प्रायः ५ कोटिपर्यटकानाम् आगमनं सुनिश्चित्य राज्यसर्वकारः काङ्गडामण्डलस्य पर्यटनराजधानीरूपेण विकासं कुर्वन् अस्ति। सः अवदत् यत् काङ्गडा उपत्यकायां पर्यटनमूलसंरचनाविकासाय सर्वकारः प्रायः ३००० कोटिरूप्यकाणि व्यययिष्यति। वन्यजीवपर्यटनविषये रुचिं विद्यमानानां पर्यटकानाम् प्रोत्साहनार्थं काङ्गडामण्डले अन्ताराष्ट्रीयस्तरीयायाः जन्तुशालायाः विकासः क्रियते।

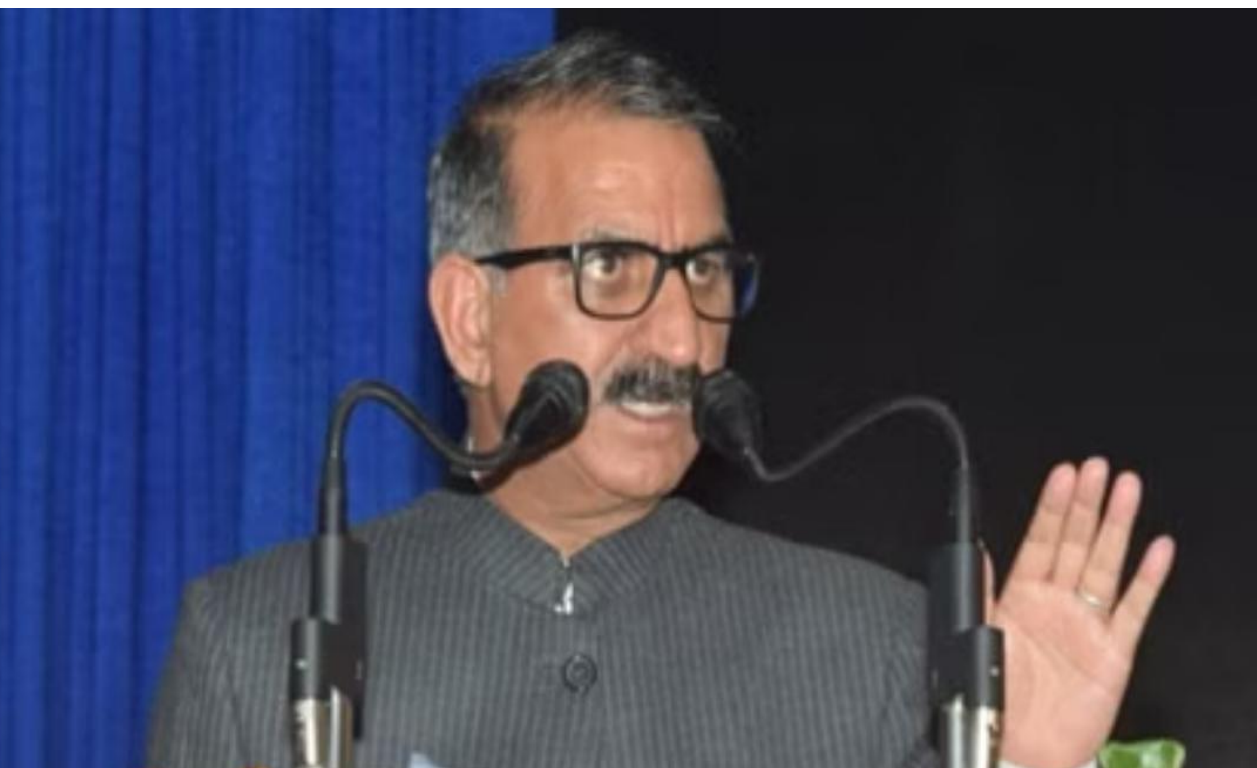
सः अवदत् यत् हिमाचलं धार्मिकपर्यटनस्य मुख्यकेन्द्रम् अस्ति, राज्यं प्रसिद्धानां शक्तिपीठानां भूमिः अस्ति तथा च शीघ्रमेव एतत् राज्यम् आध्यात्मिकपर्यटनस्य मुख्यकेन्द्ररूपेण उद्भवति। सः अवदत् यत् राज्ये बहुत्रमाणेन इको-पर्यटनस्य विकासाय अपि सर्वकारः कार्यं कुर्वन् अस्ति। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् राज्यसर्वकारः मार्च, २०२६ यावत् हिमाचलस्य हरितराज्यरूपेण विकासाय कार्यं कुर्वन् अस्ति तथा च राज्ये हरित ऊर्जायाः प्रवर्धनार्थं नवीनपदं गृह्णाति। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः एतत् उद्देश्यं प्राप्तुं सौर-ऊर्जा, हरितहाइड्रोजन इत्यादीनां नवीकरणीय ऊर्जास्रोतसां शोषणं कर्तुं बलं ददाति। राज्यसर्वकारः डीजलवाहनानां स्थाने विद्युत्वाहनानां प्रचारं कुर्वन् अस्ति। आउटलुक-ट्रैवलर इत्यस्य प्रकाशिका मीनाक्षी मेहता इत्यनया मुख्यमन्त्रिणः अन्येषां अतिथीनां च स्वागतं कृतम्। अस्मिन् अवसरे आउटलुक ग्रुप इत्यस्य मुख्यकार्यकारी इन्द्रनील रायः अपि स्वविचारं प्रकटितवान्। विभिन्नपुरस्कारविजेतृराज्यानां प्रतिनिधिभिः सह अन्तरक्रियाशीलसत्रं आयोजितम्।

लौहपथगामिन्यै संघर्षः, पठानकोट- जोगिन्दरनगर-पट्टिकायां षड्भासेभ्यः न प्रचलति लौहपथगामिनी

पठानकोट-जोगिन्दरनगर-रेलमार्गे विगतषड्भासेभ्यः निरुद्धाणां रेलयानानां पुनर्स्थापनस्य विषये मेघराजपुरा रेलस्थानके नवभारत-एकतादलस्य अध्यक्षस्य पी. सी. विश्वकर्मा इत्यस्य नेतृत्वे जनैः रोषप्रदर्शनं कृतम्, यस्मिन् बहवः जनाः भागं गृहीतवन्तः। अमलेला पंचायतप्रमुखस्य देसराज जरियालस्य नेतृत्वे जनाः प्रदर्शनं कृत्वा केन्द्रसर्वकारस्य प्रमादस्य विरुद्धं घोषान् उद्घृत्य रेलमन्त्रिणः त्यागपत्रस्य आग्रहं कृतवन्तः। पी. सी. विश्वकर्मा इत्यनेन उक्तं यत् नूरपुरमार्गात् बैजनाथपर्यन्तं चत्वारि रेलयानानि प्रचलन्ति स्म, परन्तु वर्षती ज्वालामुखीमार्गात् कोपरलाहड़पर्यन्तं ८० मीटर व्यासस्य पटलस्य अधः पङ्क्तस्य स्खलनस्य कारणेन रेलयानानि स्थगितानि आसन्। आश्चर्यं यत् रेलमन्त्रालयः केवलं ६० मीटर व्यासस्य क्षतिग्रस्तस्य पटलस्य ६ मासेषु पुनर्स्थापनं कर्तुं न शक्तवान्। नवभारत-एकता-दलस्य अध्यक्षः पी.सी.विश्वकर्मा रेलमण्डलात् शीघ्रमेव रेलयानं चालयितुम् आग्रहं कृतवान्। विश्वकर्मा इत्यनेन उक्तं यत् २०२४ तमस्य वर्षस्य निर्वाचने भाजपापक्षेण अस्य परिणामः भोक्तव्यः भविष्यति। अस्मिन्नवसरे फौजासिंह धीमानः, पंकजकुमा, कप्तान मेहरसिंहः, उत्तम चंदः, सूरमसिंहः, प्रकाश चौधरी च उपस्थिता आसन्।

मासेऽस्मिन्नेव भविष्यति मन्त्रिमण्डलस्य विस्तारः- मुख्यमन्त्री सुखविन्दर सिंहः सुखुः सर्वकारस्य वार्षिककार्यक्रमे धर्मशालायां जनहिताय स्वीकृतानां ३६५ निर्णयानां गणना करिष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिवा शर्मा

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंह सुखुः उक्तवान् यद् अस्मिन् मासे हिमाचलप्रदेशे मन्त्रिमण्डलस्य विस्तारो भविष्यति। शुक्रवासरे नवदेहलीनगरे पत्रकारवार्तायां मुख्यमन्त्रिणा इदं कथितम्। सर्वकारस्य सेवाकालस्य एकवर्षस्य समाप्तेः पूर्वम् आगतं मुख्यमन्त्रिणः वक्तव्यस्यास्य काङ्ग्रेसस्य

राजनीतौ उष्णता समागता। राज्ये बहुकालात् मन्त्रिमण्डलविस्तारस्य च प्रतीक्षा वर्तते। अपरपक्षे मुख्यमन्त्री शुक्रवासरे नवदेहलीनगरे कतिपयैः वरिष्ठकाङ्ग्रेसनेतृभिः मिलित्वा दिसम्बरमासस्य ११ दिनाङ्के धर्मशालायां वार्षिककार्यक्रमाय आमन्त्रितवान्। शुक्रवासरे पत्रकारैस्सह वार्तालापं कुर्वन् मुख्यमन्त्री अवदत् यत् केन्द्रसर्वकारेण सह अस्माकं निरन्तरं संवादः प्रचलति। केन्द्रं यत्र आवश्यकं तत्र धनम् अपि प्रददाति। असौ उक्तवान् यत् सर्वकारस्य एकवर्षस्य कार्यकालस्य समाप्तेः समये राज्यस्तरीयः समारोहो भविष्यति। समारोहेऽस्मिन् सर्वकारः जनहिताय गृहीतानाम् ३६५ निर्णयानां विषये सूचनां प्रदास्यति। राज्ये जलप्लावनस्य अतिवृष्टेः च आपदासमये सर्वकारेण कृतानां कार्याणाम् अपि अस्मिन् समारोहे प्रदर्शनं भविष्यति।

सः अवदत् यद् विधानसभानिर्वाचनकाले काङ्ग्रेसदलेन जनसामान्यं प्रति १० वचनानि दत्तानि। येषु त्रयाणां सर्वकारेण पूर्तिः कृता। चतुर्वर्षेषु सप्तवचनानाम् अपि पूर्णता भविष्यति। पुरातनवृत्तिः अस्माभिः पुनः संस्थापिता इति सः उक्तवान्। ६८० कोटिरूप्यकाणां प्रारम्भिकयोजनाभिः युवानः लाभं प्राप्नुवन्ति। प्रशासनिकविद्यालयेषु आङ्ग्लमाध्यमेन अध्यापनस्य वचनमपि कार्यान्वितम् अभवत्।

९० सहस्रपरिवारानाम् ३.२९ लक्षजनानाम् हिमकेयरयोजनातः केन्द्रसर्वकारस्य आयुष्मानयोजनायां भविष्यति परिवर्तनम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला।

हिमाचलप्रदेशे दिव्याङ्गजनैः, पथविक्रेतृभिः, एकलमहिलाभिः च सहितं मनरेगाकार्यकर्तारः अधुना केन्द्रसर्वकारस्य आयुष्मानभारतयोजनायाः लाभं प्राप्स्यन्ति। स्वास्थ्यविभागेन राज्ये अस्य कृते प्रायः ९०,००० परिवाराः चयनिताः सन्ति। एतेषु कुटुम्बेषु ३,२९,००० जनाः सन्ति। अधुना यावत् एते जनाः राज्यसर्वकारस्य हिमकेयर-योजनायाः अन्तर्गतं चिकित्सासुविधाः प्राप्नुवन्ति स्म। परन्तु अधुना केन्द्रसर्वकारेण एते जनाः आयुष्मानभारते समाविष्टाः। एतेषां सर्वेषां जनानां हिमकेयरपत्राणि निरुध्य आयुष्मानपत्राणि निर्मायन्ते, येन ते चिकित्सायाः समये आयुष्मानपत्रस्य लाभं लभन्ते। ज्ञातव्यं यत् आयुष्मानभारतं प्रधानमन्त्री-जन आरोग्य- योजनायाः अन्तर्गतं ५ लाख रुप्यकपर्यन्तं उपचारस्य सुविधा प्रदत्ता। अधुना यावत् राज्यस्य कतिचन जनाः एव अस्यां योजनायां समाविष्टाः सन्ति, ते अस्वस्थतायाः समये चिकित्सालयेषु निःशुल्कचिकित्सायाः लाभं लभन्ते। अधुना राज्यसर्वकारेण मनरेगाकर्मचारिणां परिवाराणां, ४० प्रतिशताधिकदिव्याङ्गजनानाम्, पथविक्रेतृणां, एकलमहिलानां च चयनं कृतम्। तदर्थं मण्डलस्य मुख्यचिकित्साधिकारिभ्यः चयनितजनानाम् कार्डं निर्मातुं कथितम् अस्ति। तदनन्तरं चिकित्सा अधीक्षकेन खण्डचिकित्साधिकारिभ्यः कार्डं निर्मातुं निर्देशः दत्तः। तदतिरिक्तं एतेषां जनानां हिमकेयर- पत्राणि निरस्तीकर्तुं आदेशाः अपि दत्ताः, येन एतेषां जनानां कृते शीघ्रमेव आयुष्मान-पत्राणि निर्मातुं शक्यन्ते।

१२ दिसम्बर- दिनाङ्के सोशल-मीडिया- प्रभावीव्यक्तित्वैः सह संवादं करिष्यति अभिनेत्री कङ्गनारणौत, पञ्जीकरणम् अनिवार्यम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

अभिनेत्री कंगनारणौत हिमाचलप्रदेशस्य सोशल- मीडिया- सम्मेलनम् इत्यस्मिन् राज्यस्य सोशल- मीडिया- प्रभावीव्यक्तित्वैः सह संवादं करिष्यति। अस्याः सभायाः आयोजनं विश्व-संवाद-केन्द्र-न्यासः हिमाचलद्वारा बिलासपुरे १२ दिसम्बर दिनाङ्के क्रियते। इयं सूचना विश्वसंवादकेन्द्रस्य राज्य मीडियाप्रभारी कमलठाकुरः अददत्।

बिलासपुरे आयोजिते पत्रकारसम्मेलने तेन उक्तं यत् अस्मिन् काले राष्ट्रीयस्वयंसेवकसंघस्य अखिलभारतीयप्रचारप्रमुखः सुनील आम्बेकरः, हिमाचलप्रान्तस्य कार्यवाहः डॉ किस्मतकुमारोऽपि मुख्यवक्तृत्वेन भागं ग्रहीष्यति। एतावता ३०० जनाः अस्याः समागमस्य कृते अन्तर्जालद्वारा पञ्जीकरणं कृतवन्तः, एतत् च प्रचलति।

सः अवदत् यत् तस्य मुख्योद्देश्यं एकेन मञ्चन विविधपरिमाणेषु सक्रियप्रभावकान् एकत्रितुं राष्ट्रस्य, समाजस्य, राज्यस्य च कृते सार्थकसंवादे बलं दातुं च अस्ति। हिमाचलप्रदेशस्य सोशल मीडिया मीट-२०२३ राज्ये एतादृशं प्रथमं मञ्चं भविष्यति, यस्य माध्यमेन प्रभावकानां परस्परसूचनाः सहकर्तुं, स्वचयनितक्षेत्रे एकत्र कार्यं कर्तुं च सहायता भविष्यति। अस्यां सभायां भागं गृह्णन्तः सर्वेषां प्रतिभागिनां कृते विश्वसंवादकेन्द्र, हिमाचलप्रदेशद्वारा प्रसारिते ऑनलाइन प्रपत्रे पञ्जीकरणं अनिवार्यं भविष्यति।

सौरसंयंत्रं स्थापयित्वा युवभ्यः जीविकां प्रदास्यति राज्यसर्वकारः - मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः

हिमसंस्कृतवार्ता:- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। हिमाचलप्रदेशस्य अनुद्योगिनः जीविकाप्रदानार्थं राज्यसर्वकारः सौरविद्युत्संयन्त्रं स्थापयितुं गच्छति। अस्मिन् बीघात्रयस्य षटकनालस्य वा स्वामी तस्मिन् योजितः भविष्यति। सर्वकारः संयंत्रं स्थापयित्वा प्रतिमासं युवानां कृते २०,००० रूप्यकाणि दास्यति। एतदर्थं भूमिस्वामिना सह २५ वर्षाणां सहमतिः भविष्यति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः नौणीविश्वविद्यालयस्य १२ तमे दीक्षांतसमारोहे उक्तवान्। मुख्यमंत्री उक्तवान् यत् अस्याः परियोजनायाः माध्यमेन युवानः स्वस्य कृते जीविकां स्थापयितुं शक्नुवन्ति तथापि अन्येभ्यः अपि जीविकां प्रदातुं शक्यति। आगामिषु २० दिनेषु अस्याः योजनायाः कार्यं आरभ्यते। सः अवदत्

वयं कटिबद्धाः भवेम.....

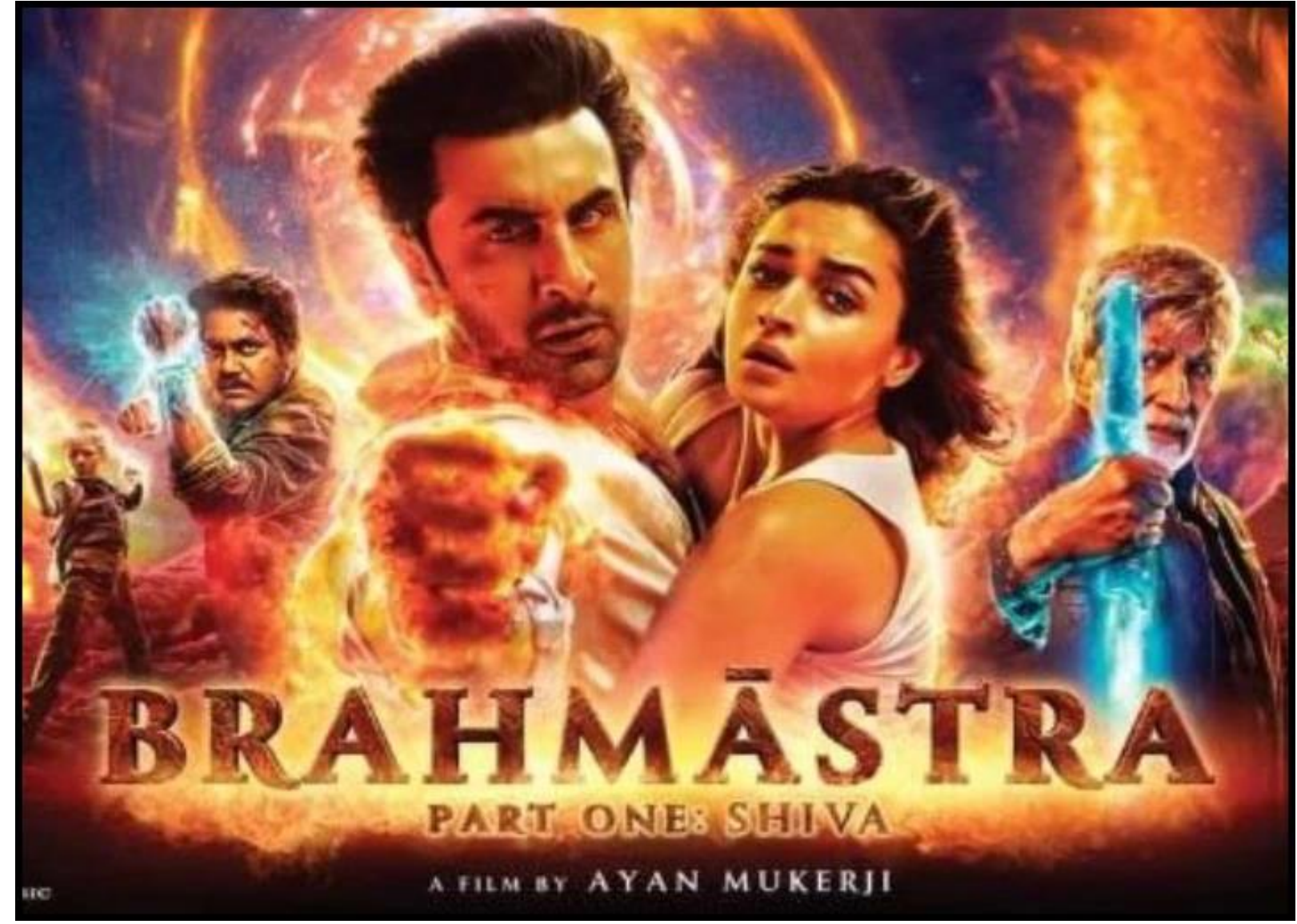
प्रो. विजयकुमारः मेनन् कुलपतिः महर्षिपाणिनिसंस्कृतवैदिक- विश्वविद्यालयः उज्जयिनी, मध्यप्रदेशः।

नमांसि, संस्कृतं भारतीयतत्त्वज्ञानस्य आधारभूता भाषा अस्ति। यथा विषयाणाम् अवगतये ग्राहकताम् आदधाति तथा स्वस्य विषये तन्नाम संस्कृतभाषाविषये ग्राह्यताम् अपि पोषयति। अतः एव भारतीयमनीषायाः सर्वविधा अभिव्यक्तिः अनया भाषया एव अभूत्। किं च तत्तेषां शास्त्राणाम् अध्ययनाध्यापनविधिः अपि संस्कृतभाषामुखेन एव प्रचलितः आसीत् इति प्रायः प्रमाणमिदं तथ्यम्। स च शास्त्रकाव्यादिगतविषयाणां सम्प्रेषणविधिः सरलतया संस्कृतभाषया एव आसीत्। मित्राणि, लुप्तप्रायां तां परम्परां पुनरानेतुं वयं कटिबद्धाः भवेम। "संस्कृतस्य महिमवर्णनेन नास्ति साधितंसततसम्भाषणेन तस्य जीवनं स्थिरम्। जनमुखेन भाषितं ननु जगति जीवितं राजते चिरं समस्त-राष्ट्रमान्यतास्पदम्।" जयतु संस्कृतं जयतु भारतम्।

यत् सः बहुधा बहिः राज्येषु पश्यति यत् राज्यस्य युवानः होटेलेषु परिचारकरूपेण कार्यं कृत्वा २० सहस्ररूप्यकाणि अर्जयन्ति, परन्तु यदा तस्य गृहद्वारे एषा जीविका प्राप्स्यते तदा तस्य बहिः गमनस्य अपि आवश्यकता न भविष्यति। मुख्यमंत्री उक्तवान्, सर्वकारः महिलाः प्रोत्साहयति। तासाम् आरक्षणं वर्धितम् अस्ति। अधुना ई-वाहनानां अनुज्ञापत्राणि अपि निर्गतानि सन्ति। आगामिदिनेषु प्राकृतिककृषेः प्रवर्धनार्थं कार्यं क्रियते, यस्मिन् युवानः जीविकया सह सम्बद्धाः भविष्यन्ति। सः अवदत् यत् अद्यत्वे ते कृषकाः एव प्राकृतिकं कृषिं कर्तुं शक्नुवन्ति येषां पार्श्वपशवः सन्ति। अस्य अपि योजना निर्मायते। सः अवदत् यत् सर्वकारः आर्थिकसमस्याः सम्मुखीकरोति चेदपि शिक्षाक्षेत्रे बजटस्य न्यूनता नास्ति। शिक्षायाः गुणवत्तायाः उन्नयनस्य अपि आवश्यकता वर्तते।

चलचित्रवार्ता:

'ब्रह्मास्त्र' चलच्चित्रे रणवीरसिंहः पितुः भूमिकां करिष्यति

वार्ताहरः - जगदीश डाभी मुम्बई। प्राप्तविवरणमनुसारं रणवीरकपूर-आलिया-भट्टयोः चलच्चित्रं 'ब्रह्मास्त्र' २०२२ तमे वर्षे प्रदर्शितं भवति स्म। बक्स आफिस इत्यत्र एतत् चलच्चित्रं महतीम् अर्जनम् अभवत्। २०२२ तमे वर्षे सर्वाधिकं धनं प्राप्तवान् चलच्चित्रम् आसीत्। अधुना अस्य चलच्चित्रस्य 'ब्रह्मास्त्र २' इत्यस्य उत्तरकथा आगच्छति। ब्रह्मास्त्र-चलच्चित्रे रणवीर-आलिया-इत्येतयोः अतिरिक्तम् अमिताभबच्चनः, नागार्जुनः, मौनीरॉयः च महत्त्वपूर्णाः भूमिकाः निर्वहन्ति स्म। अधुना च रणवीरसिंहः अपि 'ब्रह्मास्त्र २' चलच्चित्रे प्रविष्टः अस्ति। प्राप्तसमाचारानुसारं रणवीरसिंहः चलच्चित्रे हस्ताक्षरं कृतवान् परन्तु अस्मिन् विषये अद्यापि आधिकारिकं वक्तव्यं न आगतम्। समाचारानुसारं रणवीरसिंहः चलच्चित्रे शिवस्य पितुः अर्थात् रणवीरकपूरस्य चरित्रस्य पिता देवस्य भूमिकायां दृश्यते। अस्याः भूमिकायाः कृते पूर्वं रणवीरेण सह दक्षिणतारकैः यश-ऋतिक-इत्यनेन सह वार्तालापः कृतः इति कथ्यते। परन्तु अन्ते एषा भूमिका रणवीरसिंहस्य कृते अभवत्।

पुरीस्थे श्रीजगन्नाथसंस्कृतविश्वविद्यालये समाचरिता वाग्वर्धिनीसभा

श्रीजगन्नाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः, पुरी

वाग्वर्धिनीपरिषद् चतुर्थसत्रम्

०९:१२:२३

स्थानम् - स्नातकोत्तरपरिषदः अधिपदवनम् समयः - ०३:३० वादनम्

शनिवासरे पुरीस्थे श्रीजगन्नाथसंस्कृतविश्वविद्यालये वाग्वर्धिनीसभायाः चतुर्थं सत्रं समाचरितम्। यत्र सर्वविषयाणां विभागानाञ्च एकादशच्छात्राः उपस्थाय स्वस्वविभागानुसारं विषयं प्रत्यपादयन्। इयं वाग्वर्धिनी सभा प्रतिसप्ताहं शनिवासरे समाचर्यते। ०९-१२-२३ तमे दिनाङ्के सत्रस्य समारम्भः वैदिकमङ्गलाचरणेन अभूत्। वैदिकं मङ्गलाचरणम् अद्वैतवेदान्तविभागस्य छात्रः ब्रह्मानन्दः अकरोत्। अत्रावसरे १०६ छात्रैः सहभागः कृतः। समेषां मागदर्शनं विश्वविद्यालयस्य धर्मशास्त्रविभागस्य आचार्यः डॉ. प्रकाशचन्द्रमिश्रमहोदयः अकरोत्। कार्यक्रमे समेषां विभागाध्यक्षाणां मार्गदर्शनं सहयोगः च प्राप्तः। सत्रसञ्चालनं व्याकरणविभागस्य छात्रा शिवानी परिडा अकरोत्। सत्रस्य संयोजनपूर्वकं छात्राणां मार्गदर्शनं व्याकरणविभागस्य आचार्या डॉ. प्रज्ञा अकरोत्। छात्राः उत्साहिनः आसन्। अनया बालानाम् आत्मविश्वासः वर्धते ते च वक्तुं उपस्थानाय प्रयत्नशीलाः भवन्ति। सततकार्यक्रमेण बालेषु स्थिरता दृश्यते। शिक्षायाः उद्देश्यप्राप्तिः जायते। समेषां परिषत्सदस्यानां विशेषमार्गदर्शनेन कार्यक्रमः सुसम्पन्नः। कल्याणमन्त्रेण सभेयं सम्पोषिता।

श्रीशाहः -विकासेन सह उत्तराखण्डं दिव्यशक्तियुक्तं राज्यमपि अस्ति

वार्ताहरः-कुलदीपमैन्दोला। उत्तराखण्ड

उत्तराखण्डवैश्विकनिवेशकसम्मेलनस्य समापनसत्रस्य अवसरे गृहमन्त्री अमितशाहः देहरादूनम् आगतवान्। अस्मिन् अवसरे मुख्यमन्त्री पुष्करसिंहधामी इत्यनेन भव्यं स्वागतं कृतम्। शिखरसम्मेलने अमितशाहः अपि उक्तवान् यत् उत्तराखण्डे प्रधानमन्त्रिणा अनेकप्रकारस्य निवेशयोजनानां आह्वानं कृतम् अस्ति। सः अवदत् यत् विकासेन सह उत्तराखण्डं दिव्यशक्तियुक्तं राज्यमपि अस्ति यत्र शान्तिः सुरक्षा च सर्वोपरि वर्तते। प्रधानमन्त्री मोदी इव सिल्क्यारासुरङ्गस्य श्रमिकाणां सुरक्षायाः श्रेयः अपि श्री धामी इत्यस्मै दत्तवान्।

उत्तराखण्डवैश्विकनिवेशकशिखरसम्मेलनस्य समापनसमारोहस्य अवसरे देवभूमिम् उत्तराखण्डं प्रति वन्दनं कुर्वन् केन्द्रीयगृहमन्त्री श्री अमितशाहः अवदत् यत् एषः न केवलं उत्तराखण्डस्य उत्सवः, अपितु अनेकानां नवीनवस्तूनाम् आरम्भः अपि अस्ति। सः अवदत् यत् द्विलक्षकोटिरूप्यकाणां सामञ्जस्य लक्ष्यस्य विरुद्धं वैश्विकनिवेशकशिखरसम्मेलने राज्ये ३.५ लक्षकोटिरूप्यकाणां सामञ्जस्यं जातं। तदर्थं सः मुख्यमन्त्रिणः नेतृत्वे उत्तराखण्डस्य सर्वकाराय प्रशासनाय च अभिनन्दनं कृतवान् पुष्कर सिंह धामी।

एतेन सम्पूर्णविश्वस्य कृते एकं दृढम् उदाहरणं भविष्यति यत् उत्तराखण्डं कथं पर्यावरण-अनुकूलरूपेण उद्योगेन सह सम्बद्धं कर्तुं शक्यते। सः अवदत् यत् प्रधानमन्त्रिणा विश्वासेन उक्तं यत् एतत् दशकं उत्तराखण्डस्य दशकं भविष्यति। एतत् स्थानं यत्र विकासः दिव्यशक्तिः च एकत्र सन्ति। मुख्यमन्त्री धामी अपि तथा सह कार्यप्रदर्शनस्य सम्बन्धं कृतवान् इति सः अवदत्। प्रधानमन्त्रिणः मार्गदर्शनेन निरीक्षणेन च मुख्यमन्त्री धामी इत्यस्य नेतृत्वे च सिल्क्यारासुरङ्गात् ४१ श्रमिकान् सुरक्षितरूपेण निष्कासयितुं सराहनीयं कार्यं कृतम्।

तेन उक्तं यत् "गन्तव्य उत्तराखण्ड" इत्यस्य उद्घाटनं प्रधानमन्त्री श्री नरेन्द्र मोदी इत्यनेन कृतम्। अद्य तस्य समापनसमारोहे अमितशाहः उपस्थितः अभवत्। अद्य उत्तराखण्डः प्रधानमन्त्रिणः श्री नरेन्द्रमोदी इत्यस्य नेतृत्वे विकासस्य मार्गं अग्रे गच्छन् स्वस्य दृष्टेरनुसारं प्रत्येकस्मिन् क्षेत्रे कार्यं कुर्वन् अस्ति। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् अस्य सम्मेलनस्य सफलता प्रधानमन्त्री श्री नरेन्द्र मोदी इत्यनेन प्रेरिता अस्ति। निवेशकाः, केन्द्रसर्वकारस्य विभिन्नविभागाः अपि तेषां सहभागिता सुनिश्चित्य निवेशकसम्मेलनं सफलं कर्तुं पूर्णतया योगदानं दत्तवन्तः।

एतस्मिन् समये मुख्यसचिवः डॉ. एस. स्वसहायतासमूहैः निर्मिताः उत्पादाः वैश्विकस्तरीयं मञ्चं प्राप्तवान्। सः अवदत् यत् प्रधानमन्त्रिणा उत्तराखण्डे विवाहस्य विषये चर्चा कृता, तस्य वचनेन राज्यस्य जनानां मध्ये उत्साहस्य वातावरणं निर्मितम् अस्ति। विगत ०६ मासेषु राज्ये ३० नूतनाः नीतयः निर्मिताः सन्ति। सः अवदत् यत् उत्तराखण्डं प्रति निवेशकानां उत्साहः निरन्तरं वर्धमानः अस्ति।

मन्त्रः

sudha_sathaye@yahoo.com

मन्त्राः शब्दरूपेण रूपं गृह्णन्ति आध्यात्मिकशक्तयः युक्तं प्राचीनं पवित्रं सूत्रम् अस्ति। मन्त्र अर्थात् ध्वनि प्रत्येकं संख्यात्मकं मूल्यं स्पन्दन युक्तं आवृत्तिः भवति। शब्दस्य वेगः अपि च रूपमपि भवति, शब्दस्य रूपाणि शब्दाः अर्थात् "अक्षर" इति। वयं सर्वे जानीमः यत् जगत् बिन्दुद्वारा अर्थात् आदिमपरमाणुद्वारा जायते यत् "शक्तियुक्तशिव" अस्ति। शब्द कः प्रबुद्धः वा स्वयं प्रकाशमानः शिवशरीरः, तस्य कान्तिः कर्पूरशुक्लः, यत्र यथा विमर्शः एवम्, अतः ह तः मेरुमणि क्षः पर्यन्तम् अक्षमालया लोमविलोम प्रणाली शिवः अपि जपं कुर्वन्ति। जपः एकस्य पुनरावृत्तिः अथवा केषाञ्चन शब्दानां पुनरावृत्तिः अस्ति यस्य माध्यमेन वयं अवाञ्छितविचारानाम् अवहेलनां कृत्वा आनन्दं भोक्तुं शक्नुमः, न केवलं अस्मान् आनन्दं ददाति अर्थात् सत्- आनन्दं ददाति अपितु अस्माकं सकारात्मकशक्तिं अपि वर्धते। जपं गुरुणा दत्तं मन्त्रादिभिः विविधैः मन्त्रैः कर्तुं शक्यते, परन्तु आधुनिककाले गुरुमन्त्रप्राप्तिः कदाचित् कठिना भवति, तस्मिन् सति कपिलमुनिस्य सांख्यदर्शनानुसारं स्वकीयं मन्त्रं ज्ञातुं शक्नुमः। कपिलमुनिस्य सांख्यदर्शने प्रथमं ब्रह्माण्डस्य मूलतत्त्वानां गणना कृता।

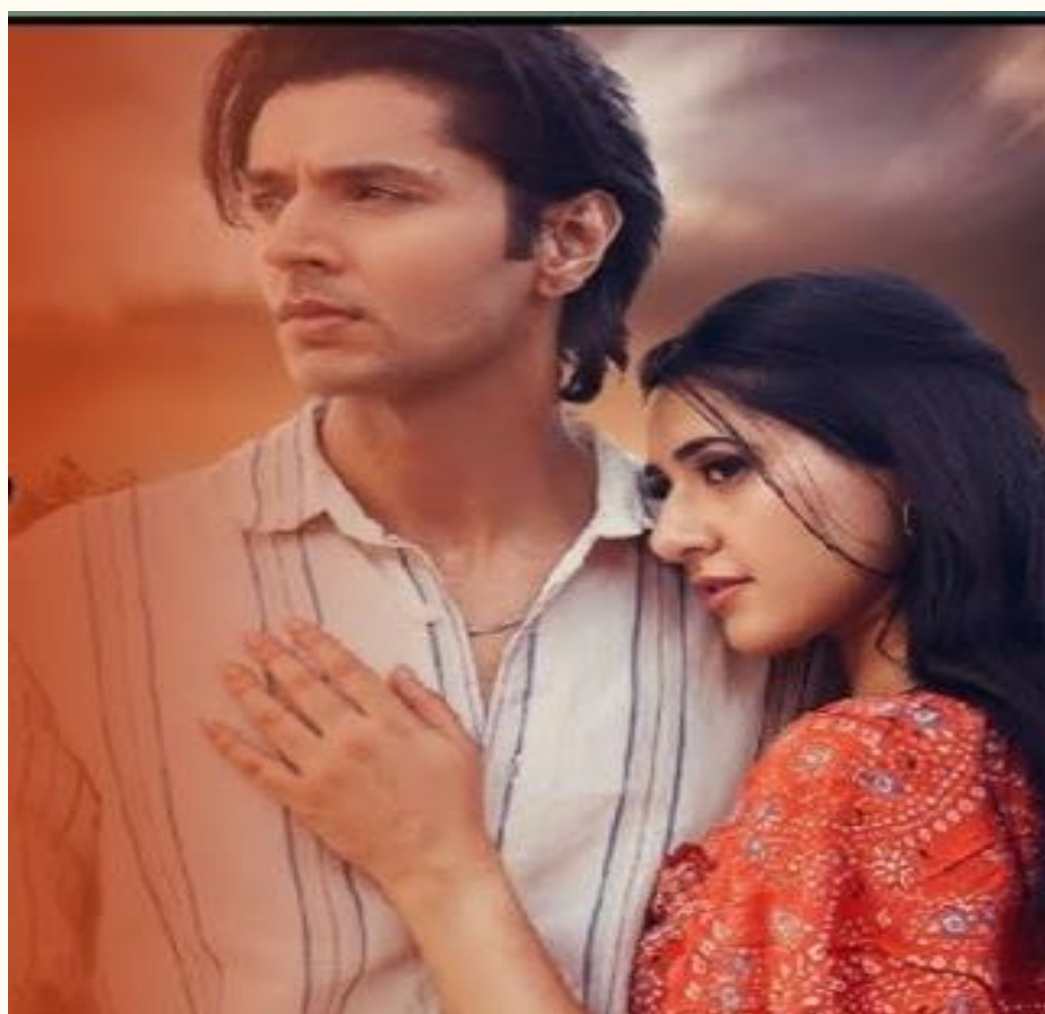
गणना वास्तविकसङ्ख्याः सन्ति यस्मात् सांख्यिकी संख्याविज्ञानं च विकसितं भवति। महाशून्यं यथा विभुः सर्वा संख्या महाशून्येन जायते। प्रत्येकं वस्तु १ तः ९ पर्यन्तं सङ्ख्यासु भवति, ९ परे सङ्ख्याः अपि १ तः ९ यावत् व्युत्पन्नाः भवन्ति, यतः प्रत्येकं वस्तु स्वकीयं नाम प्राप्तवान् अस्ति तस्य स्वकीयं स्पन्दनम् अस्ति, तस्य नामस्य स्पन्दनं गणयितुं शक्नुमः अतः, प्रत्येकं अक्षरं संख्यात्मकं मूल्यं दत्तम्। प्रत्येकं स्पन्दनं सकारात्मकनकारात्मकगुणैः सह सम्बद्धं भवति, तथैव प्रत्येकं संख्या अपि। अतः मन्त्रस्य जपेन वयं अस्माकं सकारात्मकशक्तिं वर्धयितुं शक्नुमः तथा च विशिष्टं कवच अर्थात् रक्षात्मकं पठित्वा अस्माकं नकारात्मक प्रभावः न्यूनीकर्तुं शक्नुमः। आधुनिककाले ध्वनिसाधनाः इव...

- १) अल्ट्रासाउंड- वेदनायाः कृते।
 - २) अल्ट्रा सोनोग्राफी- शरीरे अशुद्धस्य कार्यस्य ज्ञातुम्।
 - ३) ओंकार साधना इत्यादि संगीत चिकित्सा।
 - ४) हृदयस्य फुफ्फुसस्य च ध्वनिं परीक्षितुं स्टेथोस्कोपः।
 - ५) दन्तशुद्धयर्थम् अल्ट्रासोनिक स्केलर।
 - ६) प्रमुखशल्यक्रियाः कुर्वन् वैद्याः शास्त्रीयसङ्गीतस्य उपयोगं कुर्वन्ति।
- एवं मन्त्रः, शब्दरूपः अस्मान् विविधरूपेण साहाय्यं करोति। मन्त्रः अस्माकं शरीरं पञ्चमूलतत्त्वानि सन्ति ये पृथिवी, जलम्, अग्निः, वायुः, आकाशः। द्वितीयं स्थूलसूक्ष्मकारणमहाकरण इत्यादयः पञ्चविधाः शरीराः। अन्नमय, प्राणमय, मनोमय, ज्ञानमय, आनन्दमय, कोष इत्यादीनि पञ्च म्यानानि सन्ति। द्वादश ग्रहाः द्वादश नक्षत्राणि च सन्ति। एतस्य त्रयस्त्रिंशत् सत्तानाम् उपयोगेन व्यक्तिगतमन्त्राः निष्पद्यन्ते। इति शोधनिबंधस्य प्रस्तुति अहं अंतरराष्ट्रीय- परिषदि कृतवती।
-सुधा साठ्चे मुंबई।

हिंसंस्कृतवार्ता:

क्व ही सायान्ते मे हृदयान्तः त्वम् एहि

(Sanskrit Version lyrics of Hindi film song - कभी शाम ढले तो मेरे दिल मे आ जाना --)

रचयिता - डा.रुरुकुमारमहापात्रः(अध्यापकः)
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः,तिरुपति:

क्व ही सायान्ते मे हृदयान्तः त्वम् एहि
क्व ही राकायां मे हृदयान्तः त्वम् एहि -
आवृत्तिः
परम् एहि त्वम् एव भोः, नो गच्छेह क्व पुनो ही
क्व ही सायान्ते मे हृदयान्तः त्वम् एहि
क्व ही राकायां मे हृदयान्तः त्वम् एहि -
आवृत्तिः..... |०|
त्वं नेह, आः परं, त्वं पुनः भासीह
वार्ता स्यात्, या क्व ही, तावकी वार्तेह
त्वं ही मे अन्तोऽसि, त्वञ्च मे अग्रेऽपि
यस्मात् त्वां हे जानामि, तस्मात् त्वं मे हृदि हे
परं एहि त्वम् एव भोः, नो गच्छेह क्व पुनो ही
क्व ही सायान्ते मे हृदयान्तः त्वम् एहि
क्व ही राकायां मे हृदयान्तः त्वम् एहि -
आवृत्तिः |१|
त्वामहं हृदये सर्वदा धारये
जीवनं जीवितं मे सदा त्वञ्च हे
त्वं ही मे नेत्राणि, एकान्ते ब्रजे भोः
यद्वा दूरं भूयाद्धि, त्वं मे स्थेया बाहुभ्यां
परम् एहि त्वम् एव भोः, नो गच्छेह क्व पुनो ही
क्व ही सायान्ते मे हृदयान्तः त्वम् एहि
क्व ही राकायां मे हृदयान्तः त्वम् एहि -
आवृत्तिः |२|

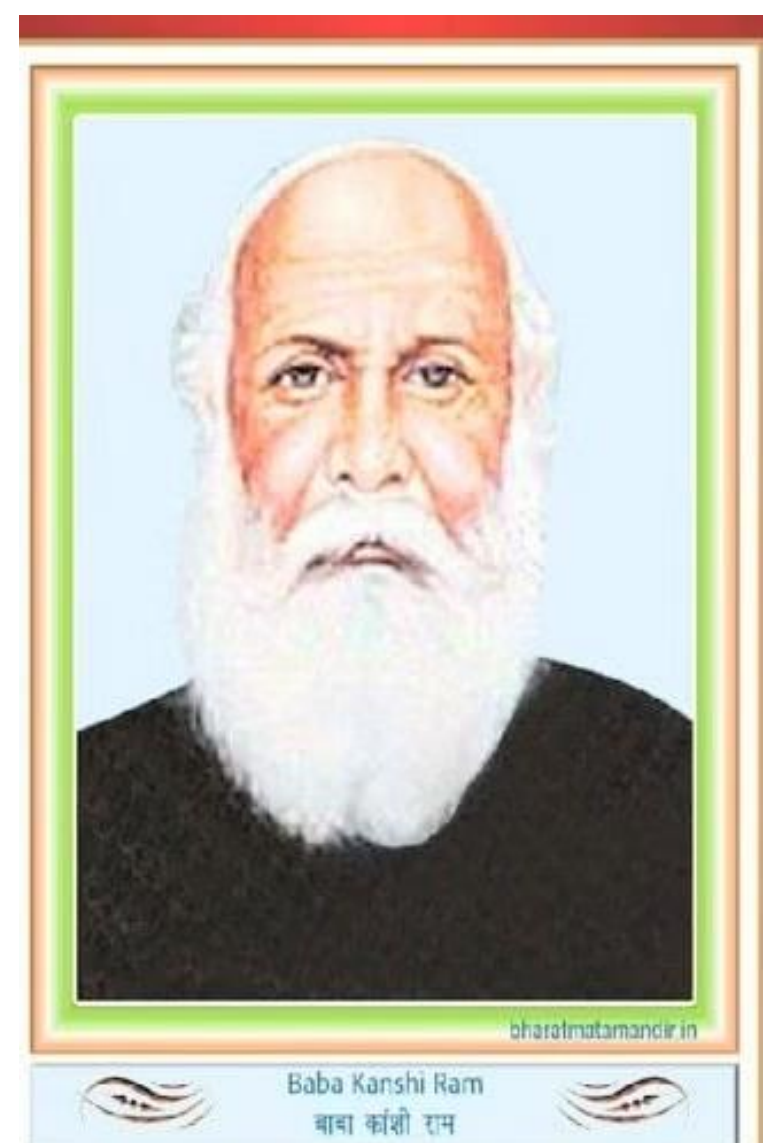
हिंसंस्कृतवार्ता:

पहाड़ी गल्लां

हिंसंस्कृतवार्ता:

हिमाचले दी शान बाबा पहाड़ी गांधी ए
डाडे दी रियासता दी शान गांधी ए।
अस्सी दे दशक विच्च डाडे सीबे जमी के
प्रेमरी स्कूला विच्च पढ़ी लिखी करी के।
छोटिया उमरा बिच्च मापेयां ते विछड के
देश दी भलाई ताई सब कुछ छडी के।
हिमाचले दी शान बाबा पहाड़ी गांधी ए
डाडे दी रियासता दी शान गांधी ए।
लाला हरदयाल नाल मिले जदो बाबा जी
क्रांतिकारी ज्वाला दि मशाल हल्ले फड़ी जी
रोलेट एक्ट दा विरोध जालू होया था
जलियां वाले बागे दा संताप बड़ा होया था।।
घर घर जाई करी चेतना जगाई ए
क्रांति देयां गीतां नाल अलख जलाई ए।
गांधी दिया कविता पहाड़ी जनता चेटाई ए।
पहाड़ी गांधी नेहरू जी ने घोषणा कराई ए।।
याद बड़ी ओंदी तुहाडे कित्ते बलिदाना दी
हिमाचले दे आइडल तुसां प्रेरणा जवाना दी।
बसी सदा रेहणा साड़े पहाड़ियां च बाबा जी
पोत्रेयां दोतरेयां असां सारे तुहाडे बाबा जी।।

हिमाचले दी शान बाबा पहाड़ी गांधी ए

Baba Kanshi Ram
बाबा कंशी राम

DrAmandeep@himsanskritam.com